
SOCIAL ACTIVITY AND THE INFLUENCE OF COGNITIVELY DISMODERATION INTERCOURSE IN CHILDREN AND FAMILIES AT RISK

Vesela Ivanova Bozhkova

Southwestern University "Neofit Rilski", Blagoevgrad, R. Bulgaria, vesela_bojkova@abv.bg

Abstract: In school, preventive activities can be aimed at overcoming cognitive dismoderate intercourse, improving the analysis of feedback in the process of communication, will help to overcome barriers in communication, because in moments of stress the person hears, that, what he expects to hear, not what the interlocutor actually said. The issue of social work for children and families at risk is becoming more and more relevant given the deepening social problems, such as social isolation and socially unacceptable behavior, both in the face of children and in the scope of the family, as an institution, given the increasing states of stress, persistent anxiety and depressive states among the social strata. The research methodology includes social forecasting and work with children and families at risk. Forecasting is related to processes in the social sphere, and in order to increase their effectiveness, it is important to look at them in two aspects, namely the development of the social system, a specific forecast and social activity. The purpose of the study is to show the difficulties preventing the improvement of the specificity of social work for children and families at risk for full social support and identification, as well as an in-depth study of the reasons why social work for persons at risk does not work effectively. In a preventive aspect, we must work on mastering those acquired instincts that make us in stressful situations not to think, but to act, reflecting on this issue could show us the way to overcome aggressive confrontations. The results show the need for the correct diagnosis, pointing to the organization and optimization of the mental and physical potential of the child and the family to overcome life's difficulties and integrate into society, according to their adaptation possibilities. With the timely intervention of the social pedagogue, as the supporting party, stimulating the elimination of risk factors endangering the object of social activity. Conclusions: The groups in which the person learns to improve his communication are related to the stages of social modeling and social work with children and families at risk. The empirical model of the practice integrates the empirical assessment to establish the feedback, that is, the corrective procedural intervention and shaping the theoretical framework, by observing the empirical relations for the alternative orientations in the practice. Recommendations: At the level of primary prevention of aggression, it is necessary to evaluate the changes that have occurred, a decree by social workers is required, reflecting the changes in the limits of individual programs for working with children and families at risk. Additional data: Cognitive dismoderate intercourse is a communicative problem in the psychological spectrum of moderation in human consciousness, in practice a dismoderation feedback is obtained, namely incorrect reading of behavioral signals in the process of communication. In situations that the individual perceives as threatening, he begins to see things in his own way, refracted through his prism (his point of view), but in fact things are not as the individual understands them, a dismoderation moment occurs in practice in which sometimes it can lead to a collision. Keywords: Primary prevention of aggression in children of primary school age based on preventive work with persons at risk. Field: The research is in the field of socio-pedagogical sciences.

Keywords: prevention, aggression, practice

СОЦИАЛНАТА ДЕЙНОСТ И ВЛИЯНИЕТО НА КОГНИТИВНО ДИСМОДЕРАЦИОННОТО ОБЩУВАНЕ ПРИ ДЕЦА И СЕМЕЙСТВА В РИСК

Весела Иванова Божкова

Югозападен университет "Неофит Рилски", гр. Благоевград, Р. България, vesela_bojkova@abv.bg

Резюме: В училище превантивната дейност може да се насочи към преодоляването на когнитивно дисмодерационното общуване (cognitive dismoderate intercourse), подобряването на анализирането на обратната връзка в процеса на комуникация, ще помогне за преодоляването на бариерите в общуването, защото в моменти на стрес личността чува, онова, което очаква да чуе, а не това което реално е изрекъл събеседникът. Въпросът за социалната работа при деца и семейства в риск придобива все по-голяма актуалност предвид задълбочаващите се социални проблеми, като социална изолация и социално неприемливо поведение, както в лицето на децата, така и в обсега на семейството, като институция, в предвид увеличаващите се състояния на стрес, трайна тревожност и депресивни състояния сред обществената прослойка.

Методологията на изследването включва социално прогнозиране и работа при деца и семейства в риск. Прогнозирането е свързано с процесите в социалната сфера и за да се повиши ефективността им е важно да се погледнат в два аспекта, а именно развитие на социалната система, конкретна прогноза и социална дейност.

Целта на изследването е да покаже трудностите, пречещи на усъвършенстването спецификата на социалната работа при деца и семейства в риск за пълноценна социална подкрепа и идентифициране, както и изследване в дълбочина причините, поради които социалната работа при лица в риск не работи ефективно. В превантивен аспект трябва да работим върху овладяването на онези придобити инстинкти, които ни карат в стресови ситуации да не мислим, а да действваме, размисълът върху тази проблематика, би могъл да ни покаже пътят за преодоляването на агресивните сблъсъци.

Резултатите показват необходимостта от правилната диагностика, насочваща към организация и оптимизиране на психическия и физическия потенциал на детето и семейството за преодоляване на житейските затруднения и внедряване в обществото, съобразно своите възможности за адаптация. С навременната намеса на социалният педагог, като подкрепящата страна, стимулираща и премахването на рисковите фактори, застрашаващи обекта на социалната дейност.

Заключения: Групите в които личността се учи да подобрява своята комуникация са свързани с етапите на социално моделиране и социална работа при деца и семейства в риск. Емпиричният модел на практиката, интегрира и емпиричната оценка за установяване на обратната връзка тоест коригиращата процесуална намеса и оформяне на теоретичната рамка, чрез наблюдение на емпиричните отношения за алтернативните ориентации в практиката.

Препоръки: На ниво първична превенция на агресията е необходимо да бъде направена оценка на настъпилите промени, налага се постановление от социалните работници, отразяващи промените в границите на индивидуалните програми за работа с деца и семейства в риск.

Допълнителни данни: Когнитивно дисмодерационно общуване (*cognitive dismoderate intercourse*) е комуникативен проблем в психологическият спектър на модерацията в човешкото съзнание, на практика се получава дисмодерационна обратна връзка, именно неправилно разчитане на поведенчески сигнали в процеса на комуникация. В ситуации, които личността отчита, като заплашителни, тя започва да вижда нещата по свой начин, пречупен през неговата призма (неговата гледна точка), но всъщност нещата не са такива, каквито индивидът ги разбира, получава се на практика един дисмодерационен момент в който понякога може и да се достигне до сблъсък.

Ключови думи: Първична превенция на агресията при децата от начална училищна възраст базирана върху превантивна работа с лица в риск.

1.УВОД

Необходима е превантивна насоченост върху регламентирането на начинът, по които да се реализират, по-ефективно дейностите, индивидуално или групово. В този ред на мисли, можем да разгледаме, екологичният модел на отчитане на риска при деца и семейства, съобразен със средата в която живеят индивидите. Рисковото ниво се дефинира според индивида т. е. особеностите му допринасящи за идентификация на риска, съобразно значимостта на някои личностни характеристики, като например – физически и умствени способности, както и пол, възраст, етнос в обсега на факторите за оценка на риска, разграничени в следните аспекти, именно в съотношение с образователен и жилищен статус, наличие на увреждания, данни за злоупотреба с психоактивни субстанции, насилие във взаимоотношенията Отчитането на рисковите фактори свързани със семейство и общност се анализират, чрез оценка на характеристикни особености на социално обкръжаващата общност, бюджет за житейски разходи, погледнати през следните аспекти, включващи брой членове в семейната общност, доходи. Отчитат се фактори, като семеен статус т. е. възрастен, семеен, несемеен, безработица, нивото на престъпност в обитаемата местност, личности пребиваващи временно извън страната или в различни нейни райони, бежански статус, неприемливи рискови, модели на поведение – разнообразни злоупотреби, ранна сексуална активност, рискови обекти в обсега на социалните служби и пр.

Отчитат се фактори, при превантивната дейност с деца и семейства в риск като обстоятелства, обвързани с политически и социалната среда факти – околна среда, икономика, провокиращи повишено, ниво на риска, пречупени през призматичният фокус на социалните и политически условия, индикиращи явления в аспекта на престъпност, природни катаклизми и рискови фактори повлиявани на семейството и децата, икономически, дискриминационни, изолационни компоненти на средата, наводнения, земетресения, репресии, наркотици, трафик на хора и прочие Наборът от фактологични единици индикиращи рисковото ниво при деца включва отчитането на последиците от здравословното равнище на развитие и индикация на

организма на детето; влиянието на социалната среда върху него (бедност, безпризорност, хуманни ориентири); емоционалните поведенчески индикатори; животът в институции, несъответстващ със семейната обстановка; категоризацията на сектора извършено насилие и престъпни действия спрямо личността на децата; индикиране на косвените признаци при девиантното поведение, рефлектиращи рисково децата, психическите и физическите недостатъци на обектите в риск, поради невъзможността да контролират и осмислят поведението си; отхвърлянето на децата от обществото, както и разнообразната наличност на фобии и фрустрации; семейната среда (нейното статукво) и участието във формални и неформални групи, както в училище, така и извън него; моделираното установяване на стила на поведение на детето в обсега на предопределящата развитието му ценностна система, базирана на огледалният отклик от хората с които общува детето; дефицитът на обич, които децата усещат, чувството на неразбирането им от околните; трудната социализация и проблеми в обсега на междуличностните интеракции; деца със статут на бегълци и бежанци; формирането на ниска самооценка и чувство на вина, враждебност; невъзможност за адаптация спрямо непрекъснатата променящата се среда; срив на илюзиите в аспекта да правят нещата по изискване, но да не осъзнават, от своя страна необходимостта от извършването на това действие; ограничаване, опозиционно поведение; невъзможност за регулация на амбивалентността на собственото „Аз“.

Анализ на рисковете в социалната работа – два категоризационно отчитащи пътя, те се свързват с рискови ситуации и рискове, създавани от личности за други личности; рискове на които лицата са подложени т. е. уязвими. Подходи за мениджмънт на риска, те се свързват с анализ на проблематичната ситуация в която попада човекът и се прави диагностика на неприемливо поведение; резултатът, който трябва да се достигне от рисковия мениджмънт (реагирането за предотвратяването на проблеми) е на основата на реализирането на план за действие. Социалната работа и рисковата оценка включват - оценка на вида на риска и вероятността да се задейства, условията на възникване, ситуациите на риск и необходимото им въздействие; как и кои обекти, могат да бъдат засегнати от риска и последиците от евентуални индекси на развитие.

2. МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

Процедурата по проектирането на превантивната дейност, социална защита на деца в рискови семейства, включва изследванията в областта на социалната сигурност на децата в рискови семейства в контекста на тяхната защита, като важен индикатор за развитието на обществото. Макроикономическите характеристики на страната ни оказват, лоши последици върху доходите на хората и поставят семейството в риск, при което семействата с утежнена структурна организираност са първите потърпевши, следователно най-рисковите от тях са - многодетни семейства; с един родител семейства, като например – разведен, осиновител, вдовец, не сключил брак; семейства с работещи родители, но с ниски доходи семейства, които са войнишки; във временна или крайна кризисна ситуация; безработен или безработни родители; с хронично болни деца или родители; с умствени, физически увреждания, родители с антисоциално поведение, зависимости; с нарушено личностно функциониране; с малцинствен произход; семейства в неравностойно положение по отношение на социалния спектър.

3.РЕЗУЛТАТИ

За преодоляването на когнитивно дисмодерационно общуване (cognitive dismoderate intercourse) между подрастващите допринася дейностният превантивен подход – „учене чрез правене“. При този подход се обсъждат различни възможности, които да се предоставят на децата, за да имат възможността да редуцират агресивното си поведение. Те могат да посетят културни мероприятия с хуманна насоченост, да участват в различни проектни дейности за преодоляване на агресията и други превантивни мероприятия. В този индекс от вариации на разсъждения, можем да разгледаме, оценката на консултативната превантивна дейност, като метод в обсега на подпомагащия социален процес от работата при деца и семейства в риск - формално оценяване на количественото съотношение между консултациите и участниците, насочеността към подпомагащи институции, осъществените екипни супер визии, форми за квалификация, брой публикации, формализирано участие в институции за превенция на семейства и деца в риск. Неформалното оценяване включва описание на всеки персонален превантивен процес, според съответната специфична диагностика, анализ на затрудненията, изпълнените се обекти в риск, отчет на положителните дейности, теоретико-аналитична оценка на консултативната социална работата.

В този аспект от мисли, можем да разгледаме видовете превантивна социална дейност и в обсега на деца и семейства в риск свързана с универсална превенция – при ниско ниво на риск в аспекта на програми за предотвратяване на евентуален риск; селективна превенция – групи и индивиди със завишено ниво на

възможност от някакво разстройство; индикативна превенция – при деца и семейства в риск, като част от интервенциите в аспекта на подходи, при завишено рисково ниво от развитие на зависимости и болести в съответствие с реалните рискови фактори на средата.

4. ДИСКУСИИ

Специалната индивидуална училищна превенция при деца и семейства в риск в насока преодоляване на конфликти се развива, чрез спазването на следните принципи в процеса на социалната работа.

Уважение и ценностно признаване на семейството – семейството в аспекта на значимостта си на първостепенен индикатор за развитието на детето в правилната насока, детерминира значимостта на стабилната семейна обстановка. Зачитането на тази принципна основа, изисква положителна нагласа на социалните работници, ангажирани с деца и семейства в риск, ще направи взаимодействието в семейната среда ползотворно. Когато се работи в насока реинтеграция този принцип допринася и за усета на детето в насока опознаване на собствената идентичност.

Уважение личността на децата и семействата в риск, това е залегнало в основата на социалната работа в реда на характерната за индивида ценност, а именно правото на всеки човек на избор в реда на достойнството му, като личност, при което социалният работник е важно да проявява отговорна уважителна позиционна нагласа към отделните страни от живота на обекта в риск.

Напътствие за по-добрите интереси на детето, този принцип е свързан с благополучието, покриването на потребностите в контекста на постановлението на решения в реда на интересите на детето, като реинтеграция или изземането му от семейството при необходимост, съдебни процедури, приемни семейства, неща обвързани с ежедневието, а именно играчки, дрехи, дейности за рекреационна дейност и други.

Договорена информираност с децата и семействата в риск, тя подпомага ефективността на работният превантивен процес, защото някои поведенчески характеристики на семейството стопират подкрепата на социалният работник. Например поради незаинтересованост в тяхно лице, липса на смисъл, мотивация за промяна, разбира се това не трябва да провокира игнориране в лицето на социалният служител, а да се работи в посока общи решения на проблемите с оглед индивидуалните особености на обектите в риск.

Поверителност на данните за деца и семейства в риск, това представлява зачитане на основното право за личен живот, достигането до дълбоките личностни проблематични аспекти в обсега на житейският път на обектите в риск, като детерминира наличието на професионализъм в лицето на социалният работник, задължен да не изнася информация, която да вреди на децата и семействата в риск.

Доброволност при оползотворяването на социалната помощ, това представлява подход при който е налична необходимост от настаняването на детето да живее извън семейството и в разрез с неговото желание се детерминира затруднена реинтеграция, като за превенция на тази последица е необходимо договаряне с обектите в риск.

Персонална работа при децата и семействата в риск - принципът е от съществено значение в равнотежката на фактологичният характер на спецификата на конкретният случай и нейният нюансиран отклик, предполагащ запознаване с развитието и останалите фактологични единици от живота на детето и семейството, дефиниращи произтеклата проблематична ситуация, както и намирането на изход от нея, свързан с набор от техники и методологични похвати за превенция.

Социална дейност в аспекта на извеждане на преден план на силните страни при детето и семейството в риск, тоест в обсега на знанието за положителната нагласа и подход към хората се обвързва с ползотворни интеракции и поставяне на целеви планомерности и подходи за развитие на вътрешните ресурси на личността.

Стимулиране знанията и способите за справяне с проблемите на детето и семейството, този принцип се припокрива с правата на всяка личност, като на практика са необходими процесуални действия за насърчаване на способностите и развитието на личностния капацитет. Стимулирането е свързано с изграждането на необходим набор от умения (виж фигура 1).

Периодът на помощната услуга има своя периодизация с временен характер, на практика не се цели зависимост, а справяне с проблемите и изграждането на умения свързани с възможности за преодоляването на рисковите фактори, защото когато се ползва резидентна услуга, независимо от условията, това може да доведе до поставянето на лицата в риск в съответната институция, отразяваща техните потребности.

Екипно междуинституционално партньорство, тук социалната работа е значително по-ефективна, когато спецификата на целенасочените подпомагащи действия са споделени гласно в институционалните връзки на превантивния процес при деца и семейства в риск.

Подборът на кадрите работещи с деца и семейства от които зависи проективността на професионалната им ангажираност, представлява набор от рефлектиращи методи върху обектите в риск, при което са необходими допълнителни квалификации на кадрите, работещи в тази сфера.

Фигура 1

Методите за превенция основани на подобряването на системата за закрила на деца, представляват набор от подходи на първо място свързани с разширяването на методиките и ресурсите за подкрепа. Основните цели са свързани с адекватни подходи в насока, зачитане на правата на децата и семейства в риск. Дейности и подходи в насока супер визия на социалната помощна целенасоченост при деца и семейства в риск, реализиращи се чрез качествена стандартизация на аспектите от социалната работа, както и регламентирани правата на детето и в организации с международен ценз. Очакваната промяна в обсега на резултатност от действията се обвързва със социална работа с привкус на европейско стандартизиране, което представлява корисно практическо внедряване в обществените приоритетни нагласи на зачитане становища по проблемни конфигурации с координиран институционален характер.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В превантивен план, можем да се насочим към възпитателната роля на морала, която насочва и регулира поведението на отделната личност, група или маса от хора в различни сфери на живота, като конкретно върху груповата работа при деца и семейства в риск, след оценка на резултатите се пристъпи към допълнителна оценка на проблемните сфери в които е необходимо да се подобрят резултатите.

Характеристика на оценката, това представлява изходният етап при оценката на резултатността от груповата дейност на обектите в риск, възможно е да има евентуална раздяла с участниците в групата, което направи оценката в известна степен субективна . В превантивен аспект се извършва съдържателна характеристика на постигнатите резултати, която се иницирирана от социалният работник в посока постигнатостта на групово постановените цели т. е. постигната операционна и конкретна целева промяна, съотносимостта с персоналните цели на лицата в рисково положение, отношенията в групата, позитивни и негативи по отношение на резултатността. Социалната дейност в насока преодоляването на когнитивно дисмодерационно общуване (cognitive dismoderate intercourse), може да се насочи към неутрално, поставяне на очакванията и целевата промяна под един знаменател с постиженията на групата на практика, поглед върху функционалността на групата, преобладаването на разрушителните емоции в групата, изграждане на индивидуален проективен поглед на всеки участник върху дейността в групата, съвместна оценка на желаната промяна в превантивен аспект.

Приключването на превантивната дейност започва с анализ включващ изначалната подготовка на процеса, започваща в началото при обособяване на груповата дейност, при което са дефинира времетраенето на

съвместната такава, като се подхожда към стимулирано проявление на емоциите, обвързани с изходната точка от съвместна социална работа, обвързване на груповите процеси свързани с житейската функционална насока на всеки един човек от групата. За преодоляването на когнитивно дисмодерационно общуване (cognitive dismoderate intercourse), може да се пристъпи към постановка на квалифицирана оценка пред участниците с цел обсъждане на постигнатото през погледа и на групата и на социалният педагог в аспекта на използваната методика в превантивната работа. Необходимо е създаване на широка мрежа от служби за социална помощ, защото липсата на такива е причина за увеличаването на броят на деца и семейства в риск. Сътрудничеството с други специалисти и организации е неминуем компонент от системата за социална работа. Спецификата на разпределение на социалните проекти на деца и семейства в риск има следният набор от критерии, свързани с дейностите и обекта тоест едноаспектен и комплексен, комбиниран и радикален, план, прогноза, методика, описание и други. Именно на фона на тези значими проблематични области в контекста на риска на преден план изкрystalизира спецификата на значимостта от социалната работа. В превантивен аспект тя подпомага приобщаването на личността към социума в микро и макро средата на базата на подпомагането на индивида и ресоциализацията му в процеса на превантивната социална дейност за развитието на базови подходи в интеракциите между хората за преодоляване на конфликтни ситуации и прояви на агресия.

ЛИТЕРАТУРА

- Александрова, М. (2013). Техники за справяне с гнева и намаляване на агресивните прояви на децата. В: сп. „Педагогика”, кн. 1.
- Александрова, Н. (2007). Педагогическа психология. Университетско издателство „Неофит Рилски”, Благоевград.
- Андонова, Диана. (2007). Психологическо консултиране на деца, юноши родители. София, Център за психо социална подкрепа.
- Божкова, В. (2019). Превантивно изследване на влиянието на семейството върху агресията на учениците в процеса на когнитивно дисмодерационно общуване. В: XXII – та Международна научна конференция the International Journal: „THE POWER OF KNOWLEDGE“ гр. Кавала, Гърция. Institute of Knowledge Management, Vol. 34. 2., No. 2., pp. 295-590, ISSN 2545-4439; ISSN 1857-923X
- Георгиева, Х. (2023). Формиране на четивната компетентност у първокласниците в часовете за самоподготовка по български език и литература в условията на целодневно обучение. В: Международна научна конференция the International Journal: „SCINTIFIC PAPERS“ Bitola, Skopje. Institute of Knowledge Management, Vol. 56. 2., No. 2., pp. 141-236, ISSN 2545-4439; ISSN 1857-923X
- Димкова, Р. (2023). Проучване нагласата на учениците за занимания със спорт през свободното време. В: Международна научна конференция the International Journal: „SCINTIFIC PAPERS“ Bitola, Skopje. Institute of Knowledge Management, Vol. 56. 2., No. 2., pp. 141-236, ISSN 2545-4439; ISSN 1857-923X
- Желева-Терзиева, Д. (2023). Проучване честотата на практикуване на различните видове спорт със задължителен характер в училищното физическо възпитание. В: Международна научна конференция the International Journal: „SCINTIFIC PAPERS“ Bitola, Skopje. Institute of Knowledge Management, Vol. 56. 2., No. 2., pp. 141-236, ISSN 2545-4439; ISSN 1857-923X
- Манасиева, Т. (2010). Съвременно образование мисия и визии (сборник с научни студии и статии). Благоевград, УИ „Неофит Рилски”
- Минева, Д. (2013). Интерактивните игри за превенция на агресивното поведение на децата. Педагогика. кн.1, с.80-84
- Петрова, В. (2023). Емоционалността и музиката в обучението при децата от предучилищна възраст. В: Международна научна конференция the International Journal: „SCINTIFIC PAPERS“ Bitola, Skopje. Institute of Knowledge Management, Vol. 56. 2., No. 2., pp. 141-236, ISSN 2545-4439; ISSN 1857-923X
- Райкова, С. (2009). Децата и ние (училище за родители част III). Варна, „Морена”
- Чекова, Д. (2023). Юношеството-Особености в развитието на агресията сред учениците. В: Международна научна конференция the International Journal: „SCINTIFIC PAPERS“ Bitola, Skopje. Institute of Knowledge Management, Vol. 59. 2., No. 2., pp. 295-590, ISSN 2545-4439; ISSN 1857-923X